

plaats der kindergeboorte; schoon het waar is, dat overtuiging de eerste stap tot bekeering is, evenwel is het de bekeering zelve niet; een mensch kan zijne overtuigingen tot in de hel met zich mede nemen.

Wat is het, dat een arm schepsel zoo ontstelt als hij komt tot sterven, dan dit: Ik heb mijne overtuigingen niet voortgezet; op zulk een tijd was ik overtuigd van zonde; maar ik ging in 't gezicht van mijne overtuigingen daarin voort; in die predikatie was ik overtuigd van zulk eenen plicht, maar ik zette de overtuiging af; ik was overtuigd van mijn gebrek aan Christus, en van Christus' gewilligheid om te vergeven en zalig te maken, maar helaas! ik volgde die overtuiging niet op.

Broeders! gedenkt dit: Overtuigingen in den wind geslagen, is het kwaadste gezelschap op het doodbed. Er zijn in 't bijzonder twee zaken, die boven alle andere het doodbed zeer troosteloos maken:

a. Voornemens en beloften, die niet volbracht zijn.

b. Overtuigingen, die men veracht en niet voortgezet heeft.

Wanneer men een voornemen heeft, om met Christus te sluiten, en men voert dat echter niet uit; en als men overtuigd is van zonde of eenigen plicht, en men volgt die overtuigingen niet op; och! dit zal ten laatste ons kwetsen en verwonden.

Derhalve dan: is de Geest des Heeren in u begonnen te werken? Zijt gij dan ooit van het kwaad der zonde, van de ellende van een natuurlijken staat, van de onmacht van alle dingen onder den hemel, om te helpen, van de volheid en gerechtigheid van Jezus Christus, van de noodzakelijkheid om op Hem te rusten tot verkrijging van genade en vrede, heiligmaking en zaligheid, overtuigd geweest? Zijt gij ooit wezenlijk van deze dingen overtuigd geweest? Och! zoo lief dan als gij uwe zielen hebt, zoo zeer gij ooit hoopt ten laatste zalig te worden en God eeuwig te genieten, zoo bedien u van deze overtuigingen en zijt verzekerd, dat gij er niet in rust, voordat ze tot eene volle vereeniging met den Heere Jezus Christus zijn opgeklommen en alzoo eindigen in een ware en volkomen bekeering. Zoo zult ge niet alleen bijna, maar ook geheel een Christen wezen.

INHOUD

EERSTE VRAAG:

Hoe ver iemand kan gaan in den weg ten hemel en nochtans maar bijna een Christen kan zijn?

	Bladz.
Het oogmerk van dit hoofdstuk	9
De samenhang van den tekst met het voorgaande	10
De zin en meening van de woorden	12
Twee dingen van gansch ernstige overdenking, die hieruit ontstaan	13
Drie dingen vooropgesteld	13
1. Dat er in deze leer niets is, waaraan zwakke Christenen zich hebben te ergeren.	13
2. Schoon velen als zij al ver gekomen zijn, nochtans te kort schieten, zoo zal evenwel eene ziele die de minste ware genade heeft, nooit te kort komen.	15
3. Die zoodanige waarheden als deze kunnen hooren zonder eenige acht daarop te slaan, in de oprechtheid van hun staat verdacht te houden	15
De leer herhaald en door natuurlijke bewijzen bevestigd	
I. Uit het voorbeeld van den jongeling in het Evangelie, Matth. 16	16
II. Uit de gelijkenis van de maagden, Matth. 25	17
III. Uit Jes. 58 : 2	19
Tot nader vervolg van deze zaak wordt getoond:	
Tot wat hoogte iemand kan komen en echter wanneer alles gedaan is, maar bijna een Christen zijn;	21
dat bewezen wordt	
1. Wijn hij veel kennis kan hebben en nochtans maar bijna een Christen zijn	22
Een tegenwerping hierop beantwoord.	
2. Dat iemand groote en geestelijke gaven kan hebben en nochtans maar bijna een Christen zijn, want:	24
a. Gaven zijn een gewoon werk des geestes	24
b. Gaven zijn ten nutte van anderen.	24
c. 't Is boven de macht van de grootste gaven, het hart te veranderen	26
d. Velen zijn met gaven beladen naar de hel gegaan.	26
e. Gaven kunnen versterven en afgaan	27
Tegenwerping beantwoord	27
3. Hoe iemand zich groot kan voordoen in zijnen godsdienst en veel in zijne uiterlijke plichten van Godzaligheid en nochtans maar bijna een Christen zijn	28

	Bladz.
a. Want iemand kan den godsdienst belijden en nochtans nooit een veranderd hart hebben	29
b. Iemand kan den godsdienst belijden en leven in geveinsdheid	29
c. Manier en gewoonte kan iemand een belijder maken	30
d. Velen gaan onder een belijdenis van Godzaligheid verloren	31
Tegenwerping beantwoord	32
4. Dat iemand ver kan gaan in den strijd tegen zijne zonden en nochtans maar bijna een Christen zijn	33
<i>Ten eerste.</i> Want een mensch kan overtuigd zijn van zonden en nochtans maar bijna een Christen zijn	33
<i>Ten tweede.</i> Een mensch kan treuren om de zonde en nochtans maar bijna een Christen zijn	34
Tegenwerping. Of zijn zonden te belijden, niet een merkteecken is van een kind Gods	35
<i>Ten derde.</i> Iemand kan een breede belijdenis doen van zonden en nochtans maar bijna een Christen zijn	35
Het tegenovergestelde wordt getoond	35
a. Wel velen belijden hunne zonden uit gewoonte	36
b. Alleen mindere zonden	36
c. Niet als in 't generaal	36
d. In tijd van zwaarigheid	36
e. Met geen voornemen om ze te verlaten	36
<i>Ten vierde.</i> Een mensch kan zijn zonden verlaten en nochtans maar bijna een Christen zijn	37
Tegenwerping. Genomen uit Spreuken 28 : 13	37
a. Wijn grove zonden kunnen verlaten en heimelijke omhelsd worden	37
b. Of niet verlaten worden als zonden	38
c. De eene zonde kan men nalaten om een andere te behouden	38
d. De zonde kan men laten en nochtans een zondaar blijven	38
e. De zonde kan verlaten en nochtans bemind worden	38
f. De zonde kan opgesloten wezen en nochtans het hart niet veranderd zijn	39
<i>Ten vijfde.</i> Een mensch kan de zonde haten en nochtans maar bijna een Christen zijn	39
Tegenwerping opgevat uit Rom. 7 beantwoord en getoond	39
a. Dat iemand de zonde kan haten uit schaamte	40
b. Meer in anderen dan in zichzelf	40
c. Dat hij de eene zonde kan haten als strijdig tegen de andere	41
<i>Ten zesde.</i> Dat een mensch groote beloften kan doen tegen zijne zonden en nochtans maar bijna een Christen zijn	41
1. Want zij doen de zonde geen schade	42
2. Tegenspoed en verdrukking kunnen dit doen	42

	Bladz.
3. Zij kunnen slechts eene verzoeking wezen om berouw van de hand te wijzen	42
4. De ongeheiligde natuur kan dit doen	43
Deut. 5 : 27 geopend	43
<i>Ten zevende.</i> Een mensch kan strijd voeren tegen de zonde en nochtans maar bijna een Christen zijn	44
Tegenwerping beantwoord	44
5. Dat iemand kan de genade begeeren en nochtans maar bijna een Christen zijn	46
Wat begeerten naar genade, genade zijn	46
Welke begeerten naar genade niet oprecht zijn	47
6. Dat iemand kan beven voor het Woord Gods en nochtans maar bijna een Christen zijn	48
Beven voor het Woord op tweeërlei wijze	48
7. Dat iemand zich kan verheugen in 't Woord en de ordonnantiën Gods en nochtans maar bijna een Christen zijn	49
Verheugen wanneer het uit de genade Gods voortvloeit	49
8. Dat een mensch lid kan zijn van de kerk en nochtans maar bijna een Christen	50
9. Dat een mensch groote hope op den hemel kan hebben en nochtans maar bijna een Christen zijn	51
Eigenschappen van een ware hope	51
Van een valsche	51
10. Dat iemand kan onder groote zichtbare veranderingen zijn en nochtans maar bijna een Christen wezen	53
Zedelijke verandering is geen geestelijke	54
Uitwendige verandering is geen inwendige	55
Schijn-godsdienstigheid is geen ware Godzaligheid	55
11. Dat een mensch zeer ijverig kan zijn in zaken den godsdienst betreffende, en nochtans maar bijna een Christen wezen	56
De werkingen van een ware ijver	56
Verscheidene soorten van valsche ijver:	
a. Van een blinde ijver	57
b. Een gedeelde ijver	58
c. Een onregelmatige ijver	59
d. Een zelfzuchtige ijver	59
e. Een uitwendige ijver	60
f. Een bedil-zuchtige ijver	60
g. Een zondige ijver	60
h. Een onschriftmatige ijver	61

	Bladz.
12. Dat iemand veel in den gebede kan zijn en nochtans maar bijna een Christen wezen.	61
Welke gebeden bewijzen zijn, dat iemand geheel een Christen is	62
Welke niet; in zeven dingen	62
Of een antwoord op ons gebed geen blijk is van een oprecht gebed	64
Of onze beweging daaronder geen bewijs is van deszelfs oprechtheid	64
13. Dat iemand lijden kan voor Christus en nochtans maar bijna een Christen zijn.	65
Welk lijden voor Christus een bewijs is van oprechtheid	65
Welk niet.	65
14. Dat iemand geroepen kan wezen en deze roeping omhelzen, en nog maar bijna een Christen zijn	66
Tweevoudige roeping Gods	67
15. Dat iemand den Geest Gods kan hebben en nog maar bijna een Christen zijn.	68
16. Dat iemand kan gelooven en nog maar bijna een Christen zijn	70
Hoe het zaligmakend geloof genoemd wordt	71
Wat een gewoon geloof is	71
Waarom het geloof der meesten niet deugt.	72
17. Iemand kan liefde tot het volk van God hebben en nochtans maar bijna een Christen zijn	74
Welke liefde tot de kinderen Gods oprecht is.	75
Waarom een bijna-Christen een heilige beminnen kan	75
De valsheid van deze liefde.	76
18. Iemand kan de geboden Gods gehoorzamen en nochtans maar bijna een Christen zijn; wordt getoond.	77
Ware gehoorzaamheid heeft een drievoudig kenmerk:	
1. Zij is Evangelisch. 2. Algemeen. 3. Gedurig	77
Waarom de gehoorzaamheid van een bijna-Christen niet oprecht is	78
Ten eerste. Zij is gedeeld.	78
Ten tweede. Komt van een onvernieuwde natuur	79
Ten derde. Is zonder liefde tot den Wetgever	79
Ten vierde. Uit zelfzuchtige doeleinden	79
19. Iemand kan geheiligd zijn en nog maar bijna een Christen wezen	80
onderscheid tusschen inwendige en uitwendige heiligmaking	81
20. Dat iemand alles kan doen aangaande uitwendige plichten en nochtans maar bijna geheiligd wezen.	82

	Bladz.
Welk onderscheid er is tusschen uit- en inwendige daden van den Godsdienst	83
Aanspraak tot de geloovigen	85

TWEEDE VRAAG:

Hoe en vanwaar het komt, dat velen zoo ver gaan, dat ze bijna-Christenen worden?

1. Het kan zijn om de stem van de consciëntie te beantwoorden	87
Wat de consciëntie al doen kan	87
Welk onderscheid er is tusschen eene natuurlijke en eene vernieuwde consciëntie. In zeven opzichten	92
2. Het komt door de kracht des Woords onder hetwelk zij leven	98
3. Om lof en aanzien onder de menschen te hebben	100
4. Uit begeerte tot de zaligheid.	100

DERDE VRAAG:

Hoe komt het, dat velen maar bijna-Christenen blijven, nadat zij het zoover gebracht hebben?

1. Gebrek aan goede overtuiging	101
Hoe men weten kan, of onze overtuigingen van eene natuurlijke consciëntie zijn of van den geest.	102
Geestelijke overtuiging is een wezenlijk deel der bekeering	105
Slechte en gewone overtuigingen zijn oorzaak van geveinsdheid	105
2. Gebrek aan doorzettend werk der genade, nadat ze eerst in het hart begon te werken	106
Hoe onze plichten God aangenaam zijn	107

VIERDE VRAAG:

Wat is de reden, dat velen niet verder gaan dan maar tot bijna een Christen te worden?

1. Omdat zij zichzelf bedriegen in de oprechtheid van hun eigen staat.	109
En dat:	
Ten eerste. Door de bedriegelijkheid van hun hart.	110
Ten tweede. Door hunnen hoovaardigen geest	111
Ten derde. Met gewone genade te nemen voor zaligmakende	111
Ten vierde. Uitwendige verbeteringen voor inwendige wedergeboorte	112
Ten vijfde. Gebrek aan goede toepassing van de Wet Gods	112
2. De satan misleidt haar	113
3. De wereld	114
4. Zij zijn gehecht aan hunne begeerlijkheden	114

TOEPASSING.

Dat de zaligheid niet een zoo lichte zaak is als velen zich inbeelden, wordt aangetoond	116
Wat het einde zal zijn dergenen, die nog niet tot dit bijna komen	118
Twee vragen, die wij onszelfen mogen voorhouden	119
Redenen waarom wij ons zelf wel hebben te onderzoeken	120
Hoe iemand weten kan of hij bijna of geheel Christen is	122
1. De geheele Christen neemt Christus aan op Evangelische gronden	122
2. De geheele Christen heeft een doordringend werk van genade in zijn hart	123
3. Die geheel Christen is, is het zoowel op de stof als op den aard zijner plichten	124
4. De geheele Christen kenmerkt zich door oprechtheid in al zijne daden	124
5. Hij heeft een overeenkomst van binnen met de Wet van buiten	124
6. Hij is veel in de plichten, maar nog veel meer boven de plichten	125
7. Hij is algemeen in zijne gehoorzaamheid	126
8. De eere Gods is zijn hoogste doel	126
Te streven om meer dan een bijna-Christen te zijn is noodig om drie redenen	127
<i>Ten eerste.</i> Als zijnde zeer onvoordeelig	127
<i>Ten tweede.</i> Een troostelooze daad	128
<i>Ten derde.</i> Uiterst gevaarlijk	130
Vijf beweegredenen om tot dezen plicht opgewekt te worden:	
I. Hoe al de geboden Gods daarop uitloopen	137
II. De Heere Christus is een geheele Zaligmaker en een volkomen Middelaar	138
III. Daar zijn in den godsdienst verplichtingen genoeg om geheel Christen te zijn	139
IV. De goddeloozen geven zichzelf over aan hunne begeerlijkheden	147
V. Die niet geheel een Christen is, zal nooit met troost voor God verschijnen	148
Hoe zulk een doorzettend werk in het hart te krijgen om niet bijna, maar geheel een Christen te zijn	149
1. Met af te breken van valschen vrede der consciëntie	149
2. Te trachten naar een volkomen werk van overtuiging, bijzonder van drie dingen	150
3. Nooit te rusten in overtuigingen, voordat ze eindigen in bekeering	153
Twee dingen bijzonder troosteloos op het doodbed	154